

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464 VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, 52 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 35¹ IR 53 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

(toliau - Projektas)
(TAP-20-1067; TAIS Nr.20-2550(2))

2020-06-23 Nr.NV-1750

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu pildomo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (toliau – Įstatymas) 35¹ straipsnio 1 dalyje yra nurodoma kad Vyriausybės atstovas Europos Žmogaus Teisių Teisme (toliau – atstovas EŽTT) yra karjeros valstybės tarnautojas. Šio straipsnio 2 dalyje siūloma reglamentuoti kas jį priima į pareigas ir atleidžia iš jų, kas tvirtina pareigybės aprašymą bei kam būti gali pavesta laikinai vykdyti jo funkcijas. Taip pat 2 dalyje nurodoma, kad kitiems atstovo EŽTT santykiams *mutatis mutandis* taikomos Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) nuostatos, reguliuojančios įstaigų vadovų tarnybą. Iš to kas išdėstyta darytina išvada, kad VTĮ nuostatos *mutatis mutandis* taikytinos tik kitiems atvejams, nenurodytiems Įstatymo 35¹ straipsnio 2 dalyje. Pagal siūlomo Projekto nuostatas, atstovo EŽTT pareigybės aprašymą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Atkreipiame dėmesį, kad ši nuostata neatitinka VTĮ 8 straipsnio 4 dalies nuostatoms (be kita ko, VTĮ nenumato jokių išimčių, kad specialieji įstatymai galėtų nustatyti kitus (kitokius) pareigybių aprašymus tvirtinančius subjektus, negu nurodyta VTĮ 8 straipsnio 4 dalyje). Todėl siekiant, kad atstovo EŽTT pareigybės aprašymą tvirtintų Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, kartu turi būti inicijuojamas ir keičiamas ir VTĮ 8 straipsnis. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad VTĮ 8 straipsnio 4 dalies 4 punktas numato vienintelį atvejį, kai pareigybių aprašymus (Vyriausybės įgaliotinių ar jų pavaduotojų) tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliotas ministras (o ne institucija).

Šią pastabą (kad Projekte siūlomo 35¹ straipsnio 2 dalies nuostata dėl pareigybės aprašymą tvirtinančių subjektų nesuderinta su VTĮ 8 straipsnio 4 dalies nuostatomis) Vyriausybės kanceliarija buvo teikusi Teisingumo ministerijai derinant Projektą (žr. Vyriausybės kanceliarijos 2020 m. kovo 24 d. raštą Nr.S-1010).

2. Mūsų nuomone, patikslintame po derinimo su suinteresuotomis institucijomis Projekte siūlomas Įstatymo 35¹ straipsnio 2 dalies paskutinis sakinyss „*Kitiems atstovo tarnybiniais santykiams mutatis mutandis taikomos Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos, reguliuojančios įstaigų vadovų tarnybą*“ yra nelogiškas ir neatitinkantis valstybės tarnybos principams. Siūlome pakartotinai įvertinti šią nuostatą, iš esmės reiškiančią tai, kad karjeros

valstybės tarnautojo tarnybos santykiams būtų taikomos ne karjeros valstybės tarnautojų, o įstaigų vadovų tarnybą reglamentuojančios VTĮ nuostatos. Mūsų nuomone, tai gali sukelti ir praktinio taikymo problemų, pvz., nėra aišku, ar atrenkant kandidatus bus taikoma įstaigų vadovų centralizuota atranka (atrinkti du didžiausią balų skaičių surinkę kandidatai teikiami į pareigas priimančiam subjektui, neaišku, ar bebūtų tikslingas tokiu atveju dviejų ministrų (teisingumo ir užsienio reikalų) tik formalus teikimas ir t.t. Atkreipiame dėmesį, kad atstovas EŽTT tiek Projekte siūlomame 35¹ straipsnyje, tiek šiuo metu galiojančiame VTĮ (žr.10 straipsnio 1 dalies 2 punktą) yra įvardijamas kaip karjeros valstybės tarnautojas.

Be to, Projekto nuostatos turėtų būti įvertintos ir santykio su VTĮ 10 straipsnio 4 dalimi aspektu - šioje dalyje tarp įstatymų, kurie gali nustatyti kitokias priėmimo į valstybės tarnybą sąlygas negu VTĮ, nurodytas Vyriausybės įstatymas tik institucijų kanclerių atžvilgiu.

Taip pat šiame kontekste atkreipiame dėmesį, kad pagal siūlomą 35¹ straipsnio 2 dalį iš esmės beveik visus sprendimus atstovo EŽTT atžvilgiu (susijusius su tarnybos santykiais) turėtų priimti į pareigas skiriantis subjektas, t.y. Vyriausybė (o atskirais VTĮ nustatytais atvejais – Ministras Pirmininkas). Šiuo aspektu taip įvertintinas tokio siūlymo tikslingumas, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu didžiąją dalį sprendimų, susijusių su atstovo EŽTT tarnybos santykiais, priima teisingumo ministras.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome tikslinti Projekto nuostatas sistemiškai reguliuojant atstovo EŽTT tarnybos santykius - derinant su VTĮ nuostatomis bei prireikus kartu inicijuojant ir atitinkamus VTĮ pakeitimus.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė

Daiva Gubistienė, tel. 8 706 63 736, el. p. daiva.gubistiene@lr.lt